

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2001
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΛΥΣΕΙΣ**

ΘΕΜΑ 1ο

A.1. $|z_1 \cdot z_2| = |z_1| \cdot |z_2| \Leftrightarrow |z_1 \cdot z_2|^2 = |z_1|^2 \cdot |z_2|^2 \Leftrightarrow$
 $(z_1 \cdot z_2)(\overline{z_1 \cdot z_2}) = z_1 \cdot \overline{z_1} \cdot z_2 \cdot \overline{z_2} \Leftrightarrow z_1 \cdot z_2 \cdot \overline{z_1} \cdot \overline{z_2} = z_1 \cdot \overline{z_1} \cdot z_2 \cdot \overline{z_2}$ που ισχύει

A.2. α. Σ β. Λ γ. Λ δ. Σ ε. Σ

B.1. 1. ζ 2. γ 3. α 4. δ 5. β

B.2. $|z|=1 \Leftrightarrow |z|^2=1 \Leftrightarrow z\overline{z}=1 \Leftrightarrow \overline{z}=\frac{1}{z}$

ΘΕΜΑ 2ο

α. Είναι: $\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3^-} (\alpha x^2) = 9\alpha = f(3)$ και

$\lim_{x \rightarrow 3^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{1-e^{x-3}}{x-3} \stackrel{\frac{0}{0}}{=} \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{(1-e^{x-3})'}{(x-3)'} = \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{-e^{x-3}(x-3)'}{1} = \lim_{x \rightarrow 3^+} (-e^{x-3}) = -e^0 = -1.$

Επειδή η f είναι συνεχής στο \mathbb{R} , είναι συνεχής και στο $x_0 = 3$, οπότε ισχύει:

$\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3^+} f(x) = f(3) \Leftrightarrow 9\alpha = -1 \Leftrightarrow \alpha = -\frac{1}{9}.$

β. Για $x > 3$ είναι $f(x) = \frac{1-e^{x-3}}{x-3}$ οπότε $f(4) = \frac{1-e}{4-e}$ και

$f'(x) = \frac{(1-e^{x-3})' - (x-3)'(1-e^{x-3})}{(x-3)^2} = \frac{-e^{x-3}(x-3) - 1 + e^{x-3}}{(x-3)^2}$, άρα $f'(4) = \frac{-e \cdot 1 - 1 + e}{(4-3)^2} = -1.$

Οπότε η εξίσωση εφαπτομένης στο σημείο $A(4, f(4))$ είναι:

$y - f(4) = f'(4)(x - 4) \Leftrightarrow y - (1-e) = -1(x-4) \Leftrightarrow y = -x + 4 + 1 - e \Leftrightarrow y = -x + 5 - e.$

γ. Όταν $x \in [1, 2]$ είναι $f(x) = -\frac{1}{9}x^2 < 0$ οπότε $E(\Omega) = -\int_1^2 \left(-\frac{1}{9}x^2\right) dx = \frac{1}{9} \left[\frac{x^3}{3}\right]_1^2 = \frac{7}{27}$ τ.μ.

ΘΕΜΑ 3ο

A. Εστω ότι η συνάρτηση f παρουσιάζει ακρότατο στο $x_0 \in \mathbb{R}$.

Τότε, επειδή η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} , λόγω του Θ. Fermat ισχύει: $f'(x_0) = 0.$

Είναι : $f^3(x) + \beta f^2(x) + \gamma f(x) = x^3 - 2x^2 + 6x - 1$ (1), οπότε

$$(f^3(x) + \beta f^2(x) + \gamma f(x))' = (x^3 - 2x^2 + 6x - 1)' \Leftrightarrow$$

$$3f^2(x) \cdot f'(x) + 2\beta f(x) \cdot f'(x) + \gamma f'(x) = 3x^2 - 4x + 6 \Leftrightarrow$$

$$f'(x)(3f^2(x) + 2\beta f(x) + \gamma) = 3x^2 - 4x + 6 \quad (2).$$

Η σχέση (1) για $x = x_0$ γίνεται :

$$f'(x_0) \cdot (3f^2(x_0) + 2\beta f(x_0) + \gamma) = 3x_0^2 - 4x_0 + 6 \Leftrightarrow 0 = 3x_0^2 - 4x_0 + 6 \text{ που είναι αδύνατο}$$

αφού έχει $\Delta = -56 < 0$. Επομένως η f δεν έχει ακρότατα.

β. Επειδή το τριώνυμο $3x^2 - 4x + 6$ έχει $\Delta = -56 < 0$, είναι: $3x^2 - 4x + 6 > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Ακόμη το τριώνυμο $3f^2(x) + 2\beta f(x) + \gamma$ έχει $\Delta = 4\beta^2 - 12\gamma = 4(\beta^2 - 3\gamma) < 0$ οπότε

$$3f^2(x) + 2\beta f(x) + \gamma > 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Επομένως από τη σχέση (2) προκύπτει ότι $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και η f είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} .

γ. Για $x = 0$ η (1) γίνεται :

$$f^3(0) + \beta f^2(0) + \gamma f(0) = -1 \Leftrightarrow f(0) \cdot (f^2(0) + \beta f(0) + \gamma) = -1 \quad (3).$$

Το τρίγωνο $f^2(0) + \beta f(0) + \gamma$ έχει $\Delta = \beta^2 - 4\gamma = \beta^2 - 3\gamma - \gamma$ επειδή $\beta^2 < 3\gamma \Leftrightarrow \gamma > \frac{\beta^2}{3} \geq 0$

είναι $-\gamma < 0$ και $\beta^2 - 3\gamma < 0$, οπότε $\Delta < 0$ και $f^2(0) + \beta f(0) + \gamma > 0$.

Άρα από τη σχέση (3) έχουμε ότι : $f(0) < 0$.

Για $x = 1$ η σχέση (1) γίνεται :

$$f^3(1) + \beta f^2(1) + \gamma f(1) = 1 - 2 + 6 - 1 \Leftrightarrow f(1) \cdot (f^2(1) + \beta f(1) + \gamma) = 4.$$

Επειδή το τριώνυμο $f^2(1) + \beta f(1) + \gamma$ έχει $\Delta = \beta^2 - 4\gamma < 0$, είναι $f^2(1) + \beta f(1) + \gamma > 0$ οπότε και $f(1) > 0$. Δηλαδή $f(0) \cdot f(1) < 0$ και επειδή η f είναι συνεχής στο $[0, 1]$ λόγω του Θ. Bolzano υπάρχει $x_0 \in (0, 1)$ τέτοιο, ώστε $f(x_0) = 0$.

Όμως η f είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} , οπότε το x_0 είναι η μοναδική ρίζα της εξίσωσης $f(x) = 0$ στο $(0, 1)$.

ΘΕΜΑ 4ο

α. Θέτουμε $u = xt$ οπότε $du = xdt$. Για $t = 0$ είναι $u = 0$ ενώ για $t = 1$ είναι $u = x$, οπότε

$$f(x) = 1 - 2 \int_0^1 xt f^2(xt) xdt \Leftrightarrow f(x) = 1 - 2 \int_0^x u f^2(u) du.$$

Επειδή η συνάρτηση $u f^2(u)$ είναι συνεχής στο \mathbb{R} , η συνάρτηση $\int_0^x u f^2(u) du$ είναι

παραγωγίσιμη, οπότε και η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη με $f'(x) = -2x f^2(x)$ (1).

β. Η συνάρτηση $g(x) = \frac{1}{f(x)} - x^2$ είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με

$$g'(x) = -\frac{f'(x)}{f^2(x)} - 2x \stackrel{(1)}{=} -\frac{-2x f^2(x)}{f^2(x)} - 2x = 2x - 2x = 0 \Leftrightarrow g(x) = c, c \in \mathbb{R}.$$

γ. Έχουμε : $f'(x) = -2xf^2(x) \Leftrightarrow -\frac{f'(x)}{f^2(x)} = 2x \Leftrightarrow \left(\frac{1}{f(x)}\right)' = (x^2)'$ $\Leftrightarrow \frac{1}{f(x)} = x^2 + c$ (2).

Παρατηρούμε ότι $f(0) = 1 - 2\int_0^0 uf^2(u)du = 1$ οπότε στην (2) για $x = 0$ έχουμε :

$$\frac{1}{f(0)} = 0 + c \Leftrightarrow c = 1, \text{ άρα } \frac{1}{f(x)} = x^2 + 1 \Leftrightarrow f(x) = \frac{1}{x^2 + 1}.$$

δ. Έχουμε : $\lim_{x \rightarrow +\infty} (xf(x)\eta\mu 2x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x}{x^2 + 1} \eta\mu 2x\right).$

Επειδή $|\eta\mu 2x| \leq 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{x^2 + 1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{x^2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} = 0$ έχουμε

$$\left|\frac{x}{x^2 + 1} \cdot \eta\mu 2x\right| = \left|\frac{x}{x^2 + 1}\right| \cdot |\eta\mu 2x| \leq \left|\frac{x}{x^2 + 1}\right| \Leftrightarrow -\left|\frac{x}{x^2 + 1}\right| \leq \frac{x}{x^2 + 1} \cdot \eta\mu 2x \leq \left|\frac{x}{x^2 + 1}\right|$$

και $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(-\left|\frac{x}{x^2 + 1}\right|\right) = 0, \lim_{x \rightarrow +\infty} \left|\frac{x}{x^2 + 1}\right| = 0$ οπότε από το κριτήριο παρεμβολής

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x}{x^2 + 1} \cdot \eta\mu 2x\right) = 0.$$